

نکاهی به نتایج دانش‌آموزان استعداد‌های درخشان در المپیادهای علمی جهانی

۱۳۸۸-۱۳۹۳

همان طور که در دو شماره پیشین فصل‌نامه استعداد‌های درخشان هم عنوان شد، یکی از مواردی که در شروع دوره جدید انتشار مجله، هدف قرار گرفته است، ثبت رخدادهای مهمی است که در طول پنج سال وقفه در انتشار نشریه در مجموعه استعداد‌های درخشان اتفاق افتادند. این بخش که می‌توان به آن عنوان «کارنامه» داد، در این شماره و شماره بعد هم ادامه خواهد داشت.

یکی از محورهایی که در سال‌های گذشته انتشار فصل‌نامه نیز مورد توجه قرار داشت و معمولاً به صورت منظم در شماره پاییز هر سال به آن پرداخته می‌شد، انعکاس و البته تحلیل موفقیت‌های دانش‌آموزان مراکز سمپاد سراسر کشور در المپیادهای علمی جهانی بود؛ البته که این موفقیت‌ها در دوره پنج ساله خاموشی نشریه نیز ادامه داشتند.

در این شماره، مروری گذرا خواهیم داشت بر حضور دانش‌آموزان مراکز استعداد‌های درخشان در شش رشته المپیادهای جهانی در دوره زمانی عدم انتشار فصل‌نامه. همچنین با توجه به مشخص شدن حاصل کار تیم‌های کشورمان در این رویدادهای علمی در سال جاری، کارنامه این شماره شامل نتایج ۶ سال می‌باشد.

از همان ابتدای جدی شدن موضوع المپیادهای علمی در ایران در نیمه دوم دهه شصت - که نخست با ریاضی شروع شد و سپس با فیزیک ادامه یافت - دانش‌آموزان مراکز استعداد‌های درخشان تقریباً جایگاه ثابتی را در تمامی تیم‌های اعزامی کشورمان برای خودشان دست‌وپا کردند. کم نبوده است مواردی که تمامی اعضای تیم را سمپادی‌ها - اعم از پسر و دختر ویا تهرانی و شهرستانی - تشکیل می‌دادند.

ریاضی

از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی ریاضی در مجموع ۸ مدال طلا، ۲۱ مدال نقره و ۷ مدال برنز کسب کردند. نمایندگان کشورمان از نظر مجموع امتیازات تیمی در طول این شش سال به ترتیب به مقام‌های پانزدهم، شانزدهم، یازدهم، هشتم، دهم و بیست و یکم دست پیدا

کردند. در این دوره زمانی، از مجموع ۳۲ نفری که تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای ریاضی را تشکیل می‌دادند، ۲۲ نفر از دانش‌آموزان مراکز استعداد‌های درخشان به شمار می‌رفتند که از بین آنها، ۳ نفر برای دو سال پیاپی به عضویت تیم ایران درآمدند. خانم مینا دلیر روی فرد از دبیرستان فرزانگان ۱ تهران با کسب دو مدال طلا، از برترین چهره تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی به حساب می‌آید.

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۸	حسین دبیریان	علامه حلی	تهران	نقره
	سپهر قاضی نظامی	علامه حلی	تهران	نقره
	امیرمسعود گیوه‌چی	شهید بهشتی	خوزستان	نقره
	پویا وحیدی فردوسی	هاشمی‌نژاد ۱	خراسان رضوی	نقره
	سید احسان رزم‌آسا	علامه حلی	تهران	برنز
۱۳۸۹	سینا رضایی زارعی	شهید بهشتی	خوزستان	برنز
	حسام‌الدین رجبزاده اصطهباناتی	شهید دستغیب	فارس	نقره
	جواد عابدی گزل‌آباد	علامه حلی	تهران	نقره
	سعید طبیبی	شهید اژه‌ای	اصفهان	برنز
	مسعود شغائی ابر	شهید بهشتی	شهرستان‌های تهران	نقره
۱۳۹۰	مینا دلیر روی فرد	فرزانگان ۱	تهران	طلا
	محمد پدramفر	میرزا کوچک‌خان	گیلان	نقره
	عرفان توکلی	شهید بهشتی	مازندران	نقره
	مجتبی شکریان زینی	شهید اژه‌ای	اصفهان	طلا
	علیرضا فلاح	علامه حلی	تهران	نقره
۱۳۹۱	مینا دلیر روی فرد	فرزانگان ۱	تهران	طلا
	علیرضا فلاح	علامه حلی	تهران	نقره
	امیر علی معین فر	علامه حلی	تهران	نقره
۱۳۹۲	سید محمدحسین سیدصالحی	علامه حلی	تهران	برنز
	عارف صادقی	شهید سلطانی	البرز	طلا
	تینا ترکمان	فرزانگان	تهران	نقره
۱۳۹۳	سیدمحمد حسین سیدصالحی	علامه حلی	تهران	نقره
	احسان مختاریان	علامه حلی	تهران	نقره
	یگانه علی محمدی	فرزانگان	تهران	برنز
	آرمین بهنام نیا	علامه حلی	تهران	برنز

زیست‌شناسی

از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی زیست‌شناسی در مجموع ۲۳ مدال (شامل ۴ مدال طلا، ۱۳ مدال نقره و ۶ مدال برنز) و یک دیپلم افتخار به دست آوردند. بهترین جایگاه تیمی ایران از نظر مجموع امتیازات تیمی در طول این شش سال دو مقام چهارمی در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۲ بوده است.

در این بازه زمانی، تمامی ۲۴ نفری که نمایندگان اعزامی ایران به المپیادهای زیست‌شناسی را تشکیل می‌دادند، از دانش‌آموزان مراکز استعدادهای درخشان بودند. از لحاظ استانی هم بیشترین موفقیت مربوط به مراکز استان خراسان رضوی می‌باشد.

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۸	آریا حاج‌میرزاییان	میرزا کوچک‌خان	گیلان	طلا
	آرد ایرانمهر	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	نقره
	فاطمه کاشانی	فرزانگان ۱	خراسان رضوی	نقره
	فاطمه مقدس	فرزانگان	کرمان	نقره
۱۳۸۹	محمدحسین متالهی اردکانی	شهید صدوقی	یزد	نقره
	مهدی حکیمی‌نژاد	میرزا کوچک‌خان	گیلان	برنز
	فرهاد پیشگر	میرزا کوچک‌خان	گیلان	نقره
	فرنام محبی	زینب (س)	شهرستان‌های تهران	نقره
۱۳۹۰	مهرداد گشایشی اول	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	برنز
	مه‌سیما شعبانی	فرزانگان	گیلان	نقره
	علی وفائی	شهید اژه‌ای	اصفهان	برنز
	احمد وفائیان	شهید حقانی	هرمزگان	نقره
۱۳۹۱	اندیشه طلایی	فرزانگان	خراسان رضوی	نقره
	شهریار فغانی	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	نقره
	علیرضا مجد	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	نقره
	مسیح فلاحتیان	شهید اژه‌ای	اصفهان	برنز
۱۳۹۲	امین آراسته	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	طلا
	امیرشرف گنجویی	علامه‌حلی	کرمان	طلا
	بهار صابرزاده اردستانی	فرزانگان	تهران	نقره
	ندا نیلفروشان	فرزانگان	اصفهان	نقره

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۹۳	کاوه سامع	شهید اژه‌ای	اصفهان	طلا
	آیدا کمالیان	فرزانگان	فارس	برنز
	ندا کمندی	فرزانگان	خراسان رضوی	برنز
	محمدحسین سرفراز خباز	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	دیپلم

شیمی

از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی شیمی در مجموع ۲۴ مدال (شامل ۶ مدال طلا، ۱۳ مدال نقره و ۵ مدال برنز) کسب کردند. از نظر مجموع امتیازات تیمی هم کشورمان در همه این سال‌ها جزو ده تیم اول جهان به حساب می‌آید. در این دوره زمانی، از مجموع ۲۳ نفری که تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای شیمی را تشکیل می‌دادند، ۱۷ نفر از دانش‌آموزان مراکز استعدادهای درخشان به شمار می‌رفتند. از بین این افراد، هیربد حیدری (یک سال از علامه‌حلی همدان و سال بعد از علامه‌حلی ۱ تهران) با کسب یک مدال طلا و یک مدال نقره، موفق‌ترین نماینده ایران در المپیادهای شیمی در سال‌های اخیر محسوب می‌شود.

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۸	ایمان عباس‌پور	شهید بهشتی	مازندران	نقره
	علی مشرقی	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	نقره
	محمدهادی خاکرند	شهید دستغیب ۱	فارس	برنز
۱۳۸۹	سید امیر ناصری	شهید سلطانی	شهرستان‌های تهران	طلا
	محمدرضا امیرمشیری	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	نقره
	هانیه صفری	فرزانگان	تهران	نقره
۱۳۹۰	علی اصغر آقاجانی	علامه‌حلی	تهران	طلا
	رضا جاویدی دشت‌بیاض	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	طلا
	امیرپیمان دل‌پرستان	علامه‌حلی	تهران	نقره
	عرفان شیرزادی	شهید بهشتی	کرمانشاه	برنز
۱۳۹۱	محمد زارعی	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	برنز
	آرش فیروزبخت	علامه‌حلی	تهران	طلا
	آرش کشاورزی ارشدی	علامه‌حلی	تهران	برنز

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۹۲	هیرید حیدری	علامه‌حلی	همدان	نقره
	اشکان خاوران	شهید دستغیب	فارس	نقره
۱۳۹۳	هیرید حیدری	علامه‌حلی	تهران	طلا
	ایمان فروغمند	علامه‌حلی	تهران	نقره

فیزیک

از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی فیزیک در مجموع ۲۸ مدال (شامل ۳ مدال طلا، ۱۷ مدال نقره و ۸ مدال برنز) و دو دیپلم افتخار به دست آوردند. از نظر مجموع امتیازات تیمی هم بهترین جایگاه ایران در این شش سال مربوط به مقام هشتم در سال ۱۳۹۲ است که ۳ مدال طلا در همین سال به دست آمد.

در این دوره زمانی، از مجموع ۳۰ نفری که تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای فیزیک را تشکیل می‌دادند، ۱۹ نفر از دانش‌آموزان مراکز استعدادهای درخشان به شمار می‌رفتند. از لحاظ استانی هم بیشترین موفقیت بعد از دبیرستان‌های پسرانه تهران مربوط به مراکز استان البرز می‌باشد.

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۸	کسری حجازی	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	نقره
	آروین شهبازی مقدم	میرزا کوچک‌خان	گیلان	نقره
۱۳۸۹	پوریا قارونی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	برنز
	فرید ستاری	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	برنز
۱۳۹۰	مهدی سلیمانی	علامه‌حلی	تهران	دیپلم
	نیما موسوی	علامه‌حلی	تهران	نقره
	مهرداد خانی شیرکوهی	شهید سلطانی	البرز	نقره
	علیرضا کمالی‌پور	شهید دستغیب	فارس	نقره
۱۳۹۱	رامتین یزدانیان	علامه‌حلی	تهران	نقره
	امیرعلی یوسفی	علامه‌حلی	تهران	نقره
	محمد انصاری‌فرد	شهید سلطانی	البرز	برنز
	سجاد خدادادیان	علامه‌حلی	تهران	برنز

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۹۲	امیر زارع	شهید سلطانی	البرز	طلا
	محمد رضا لطفی نمین	شهید بهشتی	تهران	طلا
	نادر مستعان	شهید اژه‌ای	اصفهان	نقره
۱۳۹۳	کیارش کسبایان	شهید اژه‌ای	اصفهان	نقره
	امیر فتح اعظم	شهید دستغیب	فارس	نقره
	علیرضا مدیر شانه‌چی	شهید هاشمی‌نژاد	خراسان رضوی	نقره
	کیارش نادری	علامه‌حلی	تهران	نقره

کامپیوتر

از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی کامپیوتر در مجموع ۲۴ مدال (شامل ۷ مدال طلا، ۱۴ مدال نقره و ۳ مدال برنز) کسب کردند. بهترین جایگاه از لحاظ مجموع امتیاهای تیمی هم مربوط به سال جاری (۱۳۹۳) با مقام سوم است. در این دوره زمانی، از مجموع ۲۲ نفری که تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای کامپیوتر را تشکیل می‌دادند، ۱۶ نفر از دانش‌آموزان مراکز استعداد‌های درخشان به شمار می‌رفتند. جالب توجه است که در سال ۱۳۸۸، پویا وحیدی فردوسی از دبیرستان شهید هاشمی‌نژاد مشهد هم در المپیاد ریاضی و هم در المپیاد کامپیوتر عضو تیم ایران بود و توانست از هر کدام از این مسابقات، یک مدال نقره به ارمغان بیاورد. علی بابایی و سید مهران خلدی، هر دو از علامه‌حلی تهران هم با دو بار حضور پیاپی توانستند دو مدال جهانی به دست آورند.

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۸	علی بابایی چشمه‌احمد رضایی	علامه‌حلی	تهران	طلا
	پویا وحیدی فردوسی	شهید هاشمی‌نژاد ۱	خراسان رضوی	نقره
	سهیل احسانی بنافتی	شهید بهشتی	مازندران	نقره
	فرشته خانی	فرزانگان	خراسان رضوی	نقره
۱۳۸۹	سید مهران خلدی	علامه‌حلی	تهران	نقره
	بهروز ربیعی	علامه‌حلی	تهران	برنز
	علی بابایی چشمه‌احمد رضایی	علامه‌حلی	تهران	برنز
۱۳۹۰	مهرداد طهماسبی	علامه‌حلی	تهران	برنز
	سجاد جلالی	شهید اژه‌ای	اصفهان	نقره
	سید مهران خلدی	علامه‌حلی	تهران	نقره

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۹۱	سعید ایلچی قرآن	شهید سلطانی	البرز	طلا
	علیرضا فرهادی	شهید بابایی	قزوین	نقره
	محمد رضا ملکی قهفرخی	علامه حلی	تهران	نقره
۱۳۹۲	فرزاد عبدالحسینی	علامه حلی	تهران	برنز
	کیوان علیزاده وحید	علامه حلی	تهران	نقره
	دانیال مهر جردی	شهید هاشمی نژاد	خراسان رضوی	نقره
۱۳۹۳	امیر محسن آهنچی مرکز	علامه حلی	تهران	طلا
	محمد امین خشخاشی مقدم	علامه حلی	تهران	طلا

نجوم

از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای جهانی نجوم و اختر فیزیک در مجموع ۴۹ مدال (شامل ۱۵ مدال طلا، ۲۶ مدال نقره و ۸ مدال برنز) و یک دیپلم افتخار کسب کردند و از نظر مجموع امتیازات تیمی هم همواره جزو سه تیم اول محسوب می‌شدند. در این دوره زمانی، از مجموع ۶۰ نفری که تیم‌های اعزامی ایران به المپیادهای نجوم را تشکیل می‌دادند، ۳۲ نفر از دانش‌آموزان مراکز استعدادهای درخشان به شمار می‌رفتند.

جالب توجه است که در سال ۱۳۸۸، مسابقات در تهران برگزار شد و تیم ایران هم به مقام اول رسید. این بالاترین مقام در بین تیم‌های المپیاد ایران در رشته‌های مختلف در شش سال مورد بررسی در این گزارش است. در کل نیز از منظر امتیاز و رتبه تیمی، تیم‌های نجوم ایران بهترین نتیجه را در بین همه رشته‌ها کسب کرده‌اند.

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۸	حمید رضا اکبری	شهید دستغیب	فارس	طلا
	شهاب الدین سرمشقی	شهید سلطانی	البرز	طلا
	مهرنوش شفیعی زاده آباده	فرزانگان	شهرستان‌های تهران	طلا
	نیما چرتاب سلطانی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	طلا
	رامیاد حدیدی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	نقره
	علی علیاری	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	نقره
	شادی فرحزادی	فرزانگان	تهران	نقره
	نیلوفر نیلفروشان	فرزانگان امین	اصفهان	نقره

سال	نام و نام خانوادگی	دبیرستان	استان	مدال
۱۳۸۹	محمدصادق ریاضی	شهید دستغیب	فارس	نقره
	بهراد طوقی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	نقره
	علی ایزدی‌راد	علامه‌حلی	کرمان	طلا
	اسما کریمی	فرزندگان	فارس	برنز
	سید فؤاد مطهری	آیت ا. خامنه‌ای	کرمان	برنز
	سینا فاضل	شهید اژه‌ای	اصفهان	دیپلم
	کامیار عزیززاده	شهید بهشتی	مازندران	نقره
۱۳۹۰	محمد بیاضی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	برنز
	بهنام پورقاسمی نجف‌آبادی	علامه‌حلی	تهران	نقره
	مهدی سلیمانی‌فر	شهید اژه‌ای	اصفهان	برنز
	احسان عابدی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	نقره
	علی فهیم‌نیا	علامه‌حلی	آذربایجان غربی	نقره
	اصلان نورقاسمی	شهید مدنی	آذربایجان شرقی	برنز
۱۳۹۱	رامتین کرامتی	شهید بهشتی	مازندران	برنز
	کیانا افضلی	فرزندگان	البرز	نقره
	فاطمه قشلاق‌پور	فرزندگان	البرز	برنز
	سارا علیقلی‌زاده صفری	فرزندگان	تهران	برنز
۱۳۹۲	سید هومن شاهرخی	علامه‌حلی	تهران	برنز
	امیرپاشا قابوسی	علامه‌حلی	تهران	برنز
	علی پیرمرادی بزنجانی	علامه‌حلی	تهران	طلا
۱۳۹۳	محمد نبی‌زاده	علامه‌حلی	تهران	نقره
	کیهان بهدین	علامه‌حلی	تهران	نقره
	سپهر انصارین	شهید مدنی ۱	آذربایجان شرقی	نقره